

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. augusztus 27.
(OR. en)

11404/21

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0281(NLE)**

CCG 44

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. augusztus 26.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 498 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA az Európai Unió által a hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodás részes feleinek írásbeli eljárása során a minimális előlegfizetés ideiglenes csökkentéséről szóló közös állásponttal kapcsolatban képviselendő álláspontról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 498 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 498 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.8.26.
COM(2021) 498 final

2021/0281 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió által a hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodás
részes feleinek írásbeli eljárása során a minimális előlegfizetés ideiglenes csökkentéséről
szóló közös állásponttal kapcsolatban képviselendő álláspontról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által a hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) részes feleinek írásbeli eljárása során a minimális előlegfizetés ideiglenes csökkentéséről szóló tervezett közös állásponttal kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Megállapodás a hivatalosan támogatott exporthitelekéről

A megállapodás egy informális megállapodás, melynek célja, hogy megfelelő keretet biztosítson a hivatalosan támogatott exporthitelek szabályos használatához. A gyakorlatban ez egyenlő versenyfeltételek megteremtését (azaz annak biztosítását, hogy a verseny alapját az exportált áruk és szolgáltatások ára és minősége képezze, ne pedig a biztosított pénzügyi feltételek), valamint az arra való törekvést jelenti, hogy megszüntessék a hivatalosan támogatott exporthitelekkel (a továbbiakban: hivatalos támogatás) összefüggő támogatásokat és kereskedelmi torzulásokat. A megállapodás 1978 áprilisában, határozatlan időtartamra lépett hatályba.

A megállapodás igazgatási szempontból az OECD részét képezi, és azt az OECD exporthitel-titkársága támogatja. A megállapodás azonban nem az OECD jogi aktusa¹.

Az Európai Unió – nem pedig a tagállamok – részes fele a megállapodásnak, amelyet a 2011. november 16-i 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² ültetett át a közösségi jogba. Ezért a megállapodás az uniós jog értelmében jogilag kötelező erővel bír.

2.2. A megállapodás részes felei

A megállapodásnak jelenleg tizenegy részes fele van (a továbbiakban: a megállapodás részes felei): Ausztrália, Kanada, az Európai Unió, Japán, Korea, Új-Zéland, Norvégia, Svájc, Törökország, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok.

A megállapodás részes felei dönthetnek a megállapodás módosításairól, és különösen közös álláspontokat fogadhatnak el a megállapodás IV. fejezetének 5. szakaszával összhangban. A határozatokat konszenzussal hozzák meg annak érdekében, hogy amennyiben valamely fél kifogást emel, a megállapodás módosítását vagy a közös álláspontot ne lehessen elfogadni.

Az Uniót az Európai Bizottság képviseli a megállapodás részes feleinek ülésein, valamint a megállapodás részes feleinek írásbeli döntéshozatali eljárásaiban.

A közös álláspont a megállapodás egyik eszköze, amely lehetővé teszi a részes feleknek, hogy kivételes esetben eltérjenek a megállapodás rendelkezéseitől egy adott ügylet tekintetében, vagy – ideiglenesen – nem meghatározott számú ügylet esetében. A közös álláspontok írásbeli eljárásban hallgatással is elfogadhatók, mivel a hallgató részes felet úgy kell tekinteni, hogy elfogadta a közös álláspontra vonatkozó javaslatot. Ugyanez vonatkozik arra is, ha egy részes fél bejelenti, hogy nincs álláspontja. A közös álláspontra vonatkozó javaslatra főszabály szerint 20 naptári napon belül kell válaszolni, amely határidő nyolc naptári nappal meghosszabbítható (a megállapodás 56. és 57. cikke). Az OECD exporthitel-titkársága

¹ Az OECD-egyezmény 5. cikkében meghatározottak szerint.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1233/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2011.12.8., 45. o.).

tájékoztatja a részes feleket arról, hogy a közös álláspontot elfogadták-e, és az elfogadott közös álláspont a bejelentéstől számított három naptári napon belül hatályba lép (a megállapodás 59. cikke).

2.3. A megállapodás részes feleinek tervezett jogi aktusa

A tervezett intézkedés egy közös álláspontra vonatkozó javaslat, amely a megállapodás IV. fejezetének 5. szakaszával összhangban benyújtásra kerülne a megállapodás részes feleinek. A javasolt közös álláspont sürgős és kivételes intézkedés lenne a Covid19 okozta egészségügyi válságból eredő gazdasági visszaesésre való reagálás és a válság által az alacsony és közepes jövedelmű országokban az uniós exportágazat által megvalósítandó fontos projektekre gyakorolt súlyos hatás csökkentése érdekében (részletesebben lásd az alábbi 3. szakaszt). A javasolt közös álláspont – elfogadása esetén – ideiglenesen módosítaná a megállapodás előlegfizetési követelményt és maximális hivatalos támogatást szabályozó rendelkezéseit (a megállapodás 11. cikkének a) és c) pontja).

Tekintettel az intézkedés sürgős jellegére, a javaslatot a lehető leghamarabb be kell nyújtani, elfogadása esetén pedig a tervezett közös álláspontnak valamennyi részes fél tekintetében a lehető leghamarabb alkalmazandónak kell lennie. A megállapodásban meghatározott 28 napos hallgatólagos beleegyezési eljárás eredményeként (lásd a fenti 2.2. szakaszt) a részes felek a közös álláspont végleges változataként automatikusan elfogadhatják a közös álláspontra vonatkozó uniós javaslatot, ha nem emelnek kifogást, és a közös álláspont az eljárás lezárását követően három nappal hatályba is léphet.

A fentiek fényében helyénvaló meghatározni a megállapodással létrehozott szervben az Unió által képviselendő álláspontot, mivel a javasolt közös álláspont kötelező erővel bír majd az Unióra nézve, és hatással lesz az uniós jogra az 1233/2011/EU rendelet 1. cikke értelmében, amely kimondja, hogy a „hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) iránymutatásait az Unióban alkalmazni kell. A megállapodás szövegét csatolták e rendelethez.”

A közös álláspontra vonatkozó eljárás várhatóan 2021 júliusában indul.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A javasolt közös álláspont közvetlenül kapcsolódik a Covid19 okozta egészségügyi válsághoz.

A javasolt közös álláspont lehetővé tenné az alacsony és közepes jövedelmű országok – hivatalos exporthitel-támogatás tárgyát képező árukat és szolgáltatásokat vásárló – közbeszerzői számára, hogy a megállapodás 11. cikkének a) pontjában jelenleg előírt 15 % helyett az exportszerződés értékének minimum 5 %-át fizessék ki 12 hónapos időszakra. Ez viszont azt jelentené, hogy a részes felek által a megállapodás 11. cikkének c) pontja alapján nyújtható maximális hivatalos támogatás felső határa ideiglenesen az exportszerződés értékének 85 %-áról 95 %-ra emelkedne ugyanarra az időszakra.

A Covid19 okozta gazdasági visszaesséssel összefüggésben súlyos pénzügyi nyomás nehezedik az uniós vállalatoktól árukat, szolgáltatásokat és projekteket importáló harmadik országokra (például az egészségügy és az oktatás területén vagy akár más ágazatokban). Az érintett projektek többsége fejlődő országok kormányzati vevőihöz/ajánlatkérő szerveihez köthető. Rendes gazdasági körülmények között a kölcsönöket finanszírozó bankok általában biztosítási fedezetet szereznének a magánpiacon a kölcsön előlegfizetéssel érintett részére. A Covid19-válság miatt azonban a magánpiac vonakodik, sőt nem is hajlandó biztosítani ezt a fedezetet a fejlődő országok számára. E fedezet nélkül a bankok nem hajlandók finanszírozni egy projekt előlegfizetéssel érintett részét a fejlődő országokban, amelyek a leginkább

rászorulnak az ilyen projektekre, és ez azt jelenti, hogy ezeket a projekteket nem lehet megvalósítani. Ezt a piaci hiányosságot sürgősen orvosolni kell.

A javasolt közös álláspont mind az importőrök, mind az exportőrök javát szolgálná: azonnali pénzügyi segítséget nyújtana a vásárló ország kormányának, és növelné a beruházási projektek fenntartására irányuló képességét. Ugyanakkor lehetőséget adna az exportőröknek arra, hogy nehéz időkben rugalmas megoldásokat kínáljanak, és fenntartsák üzleti tevékenységüket.

A fentiek alapján javasolt az ajánlatkérő szervek előlegfizetési követelményét az exportszerződés értékének 15 %-áról 5 %-ra csökkenteni. Az intézkedésnek azonban két fontos korlátja lenne, ami hangsúlyozná annak fejlesztési céljait és kivételes jellegét. Egyfelől a javasolt intézkedés csak az alacsony és közepes jövedelmű országok (a megállapodás 11. cikke szerinti, a Világbank meghatározásával összhangban lévő úgynevezett II. kategóriába tartozó országok) ajánlatkérő szerveire vonatkozna. Másfelől az intézkedés időben a világválság gazdasági következményei tekintetében várható időtartamra korlátozódna. Ezért csak azokat az ügyleteket részesítené előnyben, amelyek tekintetében az exporthitel-támogatás iránti kérelem a közös álláspont érvényességi időszakának kezdetétől számított 12 hónapon belül beérkezett, feltéve, hogy az ügylet feltételeiről szóló tárgyalások az e közös álláspont érvényességi időszakának végét követő 18 hónapon belül lezárulnak (az exporthitel-ügynökség végleges kötelezettségvállalásának megfelelően). Végezetül, a megállapodás szabályaival összefüggésben azt is fontos megjegyezni, hogy a javasolt intézkedés nemcsak az uniós országokból származó exportot támogatná, hanem a megállapodásban részt vevő valamennyi országban nyújtott hivatalos támogatásra is ugyanúgy vonatkozna.

Figyelembe véve, hogy a tervezett közös álláspont célja a fejlődő országokban az uniós exportágazat által megvalósítandó fontos projektekre a Covid19 okozta egészségügyi válság által gyakorolt súlyos hatás csökkentése, és hogy az Unió az e közös álláspontra vonatkozó javaslat előterjesztését tervezi, az Unió által képviselendő álláspont az e határozat mellékletében szereplő javaslattervezet előterjesztése és támogatása.

3.1. Eljárási jogalap

3.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”³.

3.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A megállapodás részes felei által írásbeli eljárásban elfogadandó javasolt közös álláspont joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus joghatással bír a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. november 16-i

³ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikke értelmében, amely kimondja, hogy a „hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás) iránymutatásait az Unióban alkalmazni kell. A megállapodás szövegét csatolták e rendelethez.”

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

3.2. Anyagi jogalap

3.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül.

3.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a következő területtel kapcsolatos: közös kereskedelempolitika. Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

3.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdése, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével.

4. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel a megállapodás részes feleinek jogi aktusa módosítani fogja a hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodást, amely az 1233/2011/EU rendelet II. mellékletét képezi, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodás részes feleinek írásbeli eljárása során a minimális előlegfizetés ideiglenes csökkentéséről szóló közös állásponttal kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) A hivatalosan támogatott exporthitelekéről szóló megállapodásban (a továbbiakban: a megállapodás) foglalt iránymutatást az 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ átültette az uniós jogba, és ezáltal jogilag kötelező erejűvé tette az Unióban.
- (2) A megállapodás részes felei (a továbbiakban: a részes felek) írásbeli eljárás keretében határoznak a megállapodás IV. fejezetének 5. szakaszával összhangban az Európai Unió közös álláspontja irányuló, a megállapodás 11. cikkének a) pontjában előírt minimális előlegfizetés ideiglenes csökkentését – a jelenlegi Covid19-válság fényében – lehetővé tevő javaslatáról (a továbbiakban: a javasolt közös álláspont).
- (3) A javasolt közös álláspont lehetővé tenné az alacsony és közepes jövedelmű országok – hivatalos exporthitel-támogatás tárgyát képező árukat és szolgáltatásokat vásárló – közbeszerzői számára, hogy a megállapodás 11. cikkének a) pontjában előírt 15 % helyett az exportszerződés értékének minimum 5 %-át fizessék ki 12 hónapos időszakra. Ez viszont azt jelentené, hogy a részes felek által a megállapodás 11. cikkének c) pontja alapján nyújtható maximális hivatalos támogatás felső határa az exportszerződés értékének 85 %-áról 95 %-ra emelkedne ugyanarra az időszakra.
- (4) Ez a kivételes intézkedés a Covid19 okozta egészségügyi válságból eredő gazdasági visszaesésre való reagálás és a válság által az alacsony és közepes jövedelmű országokban az uniós ágazat által megvalósítandó fontos projektekre gyakorolt súlyos hatás csökkentése érdekében szükséges.
- (5) Helyénvaló meghatározni az Unió által a javasolt közös állásponttal kapcsolatban a részes felek írásbeli eljárása során képviselendő álláspontot, mivel a javasolt közös álláspont – elfogadása esetén – meghatározó módon befolyásolja majd az uniós szabályozás tartalmát a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. november 16-i 1233/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet révén,

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1233/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a hivatalosan támogatott exporthitelek terén bizonyos iránymutatások alkalmazásáról, valamint a 2001/76/EK és a 2001/77/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 326., 2011.12.8., 45. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A hivatalosan támogatott exporthitelektről szóló megállapodás részes feleinek írásbeli eljárása során a minimális előlegfizetés ideiglenes csökkentéséről szóló közös álláspontra vonatkozó javaslattal kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspontot a határozat melléklete tartalmazza.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*